

ประวัติ พระพุทธรูปสัมฤทธิ์นาคปรก ปางมารวิชัย สมัยศรีวิชัย

ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้า สุภัทรทิศ ดิศกุล

THE BRONZE IMAGE OF THE BUDDHA UNDER NAGA FROM THE SOUTH

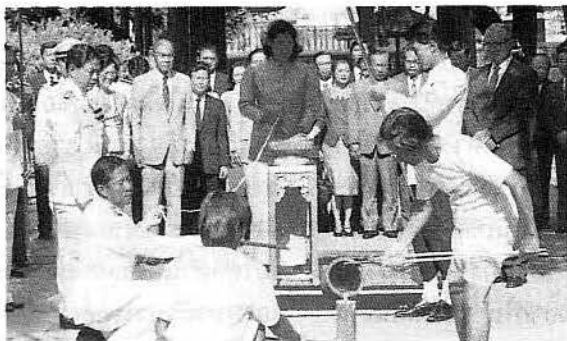
by M.C. Subhadradis Diskul

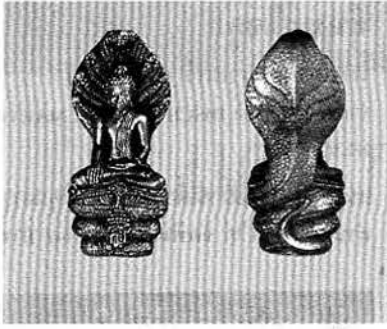

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทรงเททอง
พระนาคปรกปางมารวิชัย สธ.
ณ พระอุโบสถ วัดบวรนิเวศวิหาร
วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓

ทางฝ่ายไทยซึ่งปกตินับถือ
พุทธศาสนาเถรวาท มักเชื่อกัน
ว่า พระพุทธรูปนาคปรก ซึ่งเป็น
พระพุทธรูปประจำวันเสาร์นั้น
หมายถึงว่าในสัปดาห์ที่เจ็ดหลังจาก
ที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้พระอนุตร
สัมมาสัมโพธิญาณแล้ว พระองค์ได้
เสด็จไปประทับบำเพ็ญสมาธิใต้ต้น
จิก ขณะนั้นเกิดพายุใหญ่ พระยา
นาคมุจลินท์ ซึ่งอาศัยอยู่ในสระใหญ่
ข้างเคียง จึงขึ้นมาปกป้องพระพุทธ
องค์โดยใช้ขนดนาครองรับพระ
พุทธองค์และแผ่พังพานขึ้นเหนือ
พระเศียร

อย่างไรก็ดี ในพระไตรปิฎกภาษา
จีนทางฝ่ายพุทธศาสนาเถรวาท
ถือว่าการที่พระพุทธองค์จะทรงบรรลุ
พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณอันสูงสุดนั้น
พระองค์จำต้องทรงผ่านพันสัปดาห์ที่เจ็ด
เสียก่อน คือหมายความว่าพระองค์ต้อง
ทรงผ่านพันสัปดาห์แห่ง “อากาศอัน
เลวร้าย” พระยานาคมุจลินท์เองซึ่งอยู่
ในสระก็รำลึกได้ว่าตนเองได้เคยกระทำ
เช่นนี้มาก่อนแล้วถึง ๓ ครั้ง กับพระอดีต
พุทธเจ้า ๓ พระองค์ คือ พระกถสันธะ
พระโกณฑกม และพระกัสสพ ซึ่งทรง
เป็นพระอดีตพุทธเจ้าองค์ที่ ๒๒, ๒๓
และ ๒๔ ตามลำดับ และครั้งนี้พระยา
นาคมุจลินท์จึงขึ้นมาจากสระเนื่องจากได้
เห็นประภามณฑลที่พระพุทธองค์ได้ทรง
เปล่งออกมารอบพระวรกายและสว่าง

พระกริ่ง

กระจายออกไปทั่วทุกหนแห่ง

ด้วยเหตุนั้น พระพุทธรูปสัมฤทธิ์ขนาดปรกปางมารวิชัย สมัยศรีวิชัยจากวัดเวียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร และเป็นพระพุทธรูปขนาดปรกที่งามที่สุดองค์หนึ่งในประเทศไทย จึงไม่ใช่พระพุทธรูปที่สร้างขึ้นแต่เนื่องจากในสมัยศรีวิชัยนั้น พุทธศาสนาลัทธิมหายานกำลังแพร่หลายอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย ช่างจึงประดิษฐ์สร้างพระพุทธรูปขนาดปรกปางมารวิชัยขึ้นเพื่อแสดงถึงความหมายของบรรดาสัตว์ต่าง ๆ ที่พระพุทธรองค์ได้ทรงบำเพ็ญสมาธิภายหลังการบรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณว่าทั้งหมดนี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทรงผ่านจากการตรัสรู้ไปถึงการทรงเผยแผ่พระธรรม สัตว์ที่สุดท้ายนี้เป็นสัตว์ที่ยากที่สุด เพราะเหตุว่าเป็นสถานการณ์พิเศษ ซึ่งจะเป็นข้อพิสูจน์สูงสุดและจำเป็น ด้วยเหตุนี้ช่างจึงแสดงรูปพระพุทธรองค์ทรงแสดงปางมารวิชัยแทนที่จะเป็นปางทรงแสดงสมาธิตามปกติ

อาศัยเหตุดังกล่าว ผู้ที่เข้าพระบูชาพระกริ่ง เหรียญ หรือพระผง พระพุทธรูปขนาดปรกปางมารวิชัยอันแสดงถึงการบรรลุพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณอันสูงสุดซึ่งได้รับพิธีมหาพุทธภิเษกและสร้างขึ้นถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เหรียญ

พระผง

เนื่องในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพครบ ๓ รอบ และทรงมีพระประสูติกาลในวันเสาร์ รวมทั้งเป็นที่ระลึกในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปีของมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา นอกจากนี้จะมีโอกาสมีไว้สักการะบูชา เพื่อความเป็นสิริมงคลอันสูงสุด เพราะเป็นสัญลักษณ์ถึงการที่พระพุทธรองค์ทรงบรรลุถึงพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณอันสูงสุดแล้ว ยังเป็นการสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เพื่อช่วยเหลือการศึกษาแก่เยาวชนในประเทศไทยอันเป็นการกุศลอันสูงสุดอีกเช่นเดียวกันด้วย

วิธีการจัดสร้าง

เพื่อให้องค์พระก่อปรด้วยเอกลักษณ์อันโดดเด่น ทรงคุณค่ายิ่ง และเป็นมิ่งมหามงคลอันสูงสุด คณะผู้ดำเนินการได้วางหลักการจัดสร้างไว้ ๓ ประการ คือ

๑. อัญเชิญวัตถุมงคล และวัตถุดิบเป็นพุทธบูชา ซึ่งเป็นที่เคารพบูชาสูงสุดมาประดิษฐาน และบรรจุไว้ในองค์พระ อันได้แก่ ผงจิตรลดา ขนวนพระกริ่งสมเด็จพระสังฆราชแพ วัดสุทัศน์ ขนวนในการหล่อพระกริ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๙๐ แผ่น พระยันต์จากพระคณาจารย์ทุกภาคของประเทศ เป็นอาทิ
๒. องค์พระที่จัดสร้างมีพุทธลักษณะงดงาม โดยจำลองแบบจากพระพุทธรูปขนาด

ปรก ปางมารวิชัย สมัยศรีวิชัย ซึ่งเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร พิธีการทุกขั้นตอนถูกต้องตามโบราณประเพณีทุกประการ

๓. การจัดสร้างมีจำนวนที่เหมาะสม กำหนดวิธีการควบคุมการสร้างที่รัดกุมทุกขั้นตอน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯเสด็จเป็นองค์ประธาน ในพิธีเททองหล่อพระบูชา และพระกริ่ง ในวันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ตรงกับวันแรม ๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ปีมะเมีย ตามเวลาอันเป็นมหามงคล คือ เวลา ๐๘.๔๖ น. - ๐๙.๒๐ น.

พิธีดังกล่าวจะจัดตามแบบโบราณประเพณี มีการนำแผ่นทอง นาก เงิน ที่ได้ อธิษฐานจิตลงอักขระโดยพระเถระ คณาจารย์ จากทุกภาคของประเทศ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็น เกจิอาจารย์ผู้ทรงวิทยาคม มีชื่อเสียงเป็นที่ เลื่อมใสศรัทธาของสาธุชนทั่วไปมาหลอมเป็น ชนวนเพื่อรวมกับองค์ประกอบอื่น ๆ

สำหรับผั่งที่อัญเชิญมาสร้างพระ นอก จากที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังประกอบด้วยผั่งพุทธคุณต่าง ๆ อาทิ เช่น ดินสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล ในประเทศอินเดีย ผั่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าภูมิภาครูปหล่อสมเด็จพระนางพญาของ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ผั่งพระพุทธรูปของหลวงปู่พรหม วัดขนอนเหนือ จังหวัดอยุธยา ผั่งรูปในพระอุโบสถของ วัดต่าง ๆ ที่ราชอาณาจักร ๒๕๐ วัด เป็นต้น

พระที่จัดสร้าง จำลองแบบจากพระ นาคปรก ปางมารวิชัย สมัยศรีวิชัย ซึ่งเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร มีพระนามาภิไธยย่อ **สธ.** ประดิษฐานไว้ ที่ฐานด้านหน้าขององค์พระ

ต้นแบบองค์พระ ปั้นโดย **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิชัย สิทธิรัตน์** อดีตหัวหน้าภาควิชาประติมากรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีศิลปินอาวุโสให้คำแนะนำปรึกษา และ **ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรทิศ ดิศกุล** ประธานชื้อแนะนำแก้ไขจนได้รูปแบบที่มีความงดงามสมบูรณ์เป็นอย่างดี

การจัดสร้างพระในครั้งนี้ **สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ** มีพระเมตตาว่าเป็นองค์ประธานฝ่ายบรรพชิต

และ**นายประจิดร ยศสุนทร** เป็นประธานฝ่ายฆราวาส

พระที่จัดสร้าง และการสั่งจอง

๑. พระนาคปรกปางมารวิชัย สธ. พระบูชาเนื้อสำริด หน้าตัก ๕.๕ นิ้ว บูชาองค์ละ ๓.๐๐๐ บาท สร้างจำนวนจำกัด ๓.๙๙๙ องค์

๒. พระนาคปรกปางมารวิชัย สธ. เหรียญทองคำ (หนัก ๑ บาท) บูชาองค์ละ ๑๒.๐๐๐ บาท สร้างจำนวนจำกัด ๓๙๙ องค์

๓. พระนาคปรกปางมารวิชัย สธ. กริ่งเงิน บูชาองค์ละ ๑.๕๐๐ บาท สร้างจำนวนจำกัด ๓๙๙ องค์

๔. พระนาคปรกปางมารวิชัย สธ. กริ่งนวลโลหะ บูชาองค์ละ ๗๕๐ บาท สร้างจำนวนจำกัด ๓.๙๙๙ องค์

๕. พระนาคปรกปางมารวิชัย สธ. เหรียญเงิน บูชาองค์ละ ๔๐๐ บาท สร้างจำนวนจำกัด ๓๙๙ องค์

๖. พระนาคปรกปางมารวิชัย สธ. เหรียญนวลโลหะ บูชาองค์ละ ๒๐๐ บาท สร้างจำนวนจำกัด ๓.๙๙๙ องค์

๗. พระนาคปรกปางมารวิชัย สธ. เหรียญทองบรอนซ์ บูชาองค์ละ ๕๐ บาท สร้างจำนวนจำกัด ๓๙.๙๙๙ องค์

๘. พระนาคปรกปางมารวิชัย พระผงสมเด็จพระสังฆราช บูชาองค์ละ ๕๐ บาท สร้างจำนวนจำกัด ๓๙.๙๙๙ องค์

สั่งจองด้วยตนเองที่

๑. ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่ โทร. ๒๕๖-๑๓๓๐-๑

๒. ธนาคารไทยพาณิชย์ ทุกสาขาทั่วประเทศ

หมดเขตสั่งจอง วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๔

เนื่องในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครบ ๓ รอบ และในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปี **มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ** ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ นี้ด้วย จึงนับเป็นมงคลวโรกาสอันดียิ่งที่ทุกท่านจะได้ร่วมโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และจะได้มีโอกาสบูชาพระนาคปรกปางมารวิชัย สธ. อันก่อปรด้วยเอกลักษณ์พิเศษนานัปการ เพื่อความเป็นสิริมงคลอันสูงสุด

ศิลปะการสร้างวินัย ที่ชนะใจลูก

โดย รศ.ดร.นวลศิริ เปาโรหิตย์ จากเค้าโครงเรื่อง DISCIPLINE ของ MARTIN HERBERT

แนวคิดใหม่ในการเลี้ยงลูกอย่างมีคุณภาพ สำนักพิมพ์ ก.ไก่ จัดพิมพ์, ราคา ๖๘ บาท

สำนักพิมพ์มิ่งมิตร

หนังสืออมพลา สักมืออมคน

นวนิยายจากเลือดและน้ำตา "แม่! ใต้ฝุ่นมาแล้ว" เขียนโดย กายภูวนา นาคมนันท์ บันทึกมหาวาตภัยภาคใต้ เพื่อกำลังใจ เพื่อความเข้าใจของเยาวชน ราคา ๓๒ บาท

หนังสือ

นวนิยายแห่งชีวิต เจ้าของงาน "อ้อมอกภูเขา" "ปลัดหมุ่ม" เขียนโดยเฉลิมศักดิ์ เหมงงาม "สิงห์" ของเราผยอง ร่วมจิตปรองดอง เพื่อผองประชา ราคา ๔๘ บาท

เสียงคน

รวมเรื่องสั้น เจ้าของงาน "ดอกคุณเสียงแค้น" เขียนโดย ประเสริฐ จันคำ กลิ่นดินถิ่นอีสาน ลมหายใจคนบนที่ราบสูง สู้อันแดนขมและไม่มีคำว่าแพ้ ราคา ๒๙ บาท

"ขบถนิม" อีกตำนาน โทร. ๕๕๒๕๐๕๐

มีจำหน่ายตามร้านหนังสือทั่วไป หรือสั่งซื้อได้ที่ "น.ส.นวลจันทร์ หน่วยงานกุล ๒๕๔/๑๔๑ หมู่บ้านเอี่ยมสวน ถ.รามอินทรา เขตบางเขน กทม. ๑๐๒๒๐"

รวมเรื่องสั้น "หนังสืออมพลา สักมืออมคน" เขียนโดย สุวัฒน์ วรดิลก ("รพีพร") และฝีมือการเขียน ผมนักเขียนวรรณกรรมชั้นเยี่ยม ราคา ๖๘ บาท

หนังสือ

นวนิยายสะท้อนปมสามภักดิ์ ในชีวิตคนมุสลิม "ทางเสือ" เขียนโดย "ศิลา โลมฉาย" คนกับความจริง หวังพึ่งและดีไทยดีพยาย ไม่ยอมรับความจริง ซื่อสัตย์ ราคา ๒๕ บาท

ปลัดหมุ่ม

รวมเรื่องสั้น เจ้าของงาน "ดอกคุณเสียงแค้น" เขียนโดย ประเสริฐ จันคำ กลิ่นดินถิ่นอีสาน ลมหายใจคนบนที่ราบสูง สู้อันแดนขมและไม่มีคำว่าแพ้ ราคา ๒๙ บาท

มิ่งมิตรวรรณกรรม